

FORELÆSNINGER

OVER

DEN POSITIVE FOLKERET.

HENNING MATZEN,

DR. JURIS,

PROFESSOR VED KJØBENHAVNS UNIVERSITET.

TRYKT MED BIDRAG AF

UNIVERSITETETS FRITRYKSKONTO

KJØBENHAVN.

TRYKT HOS J. H. SCHULTZ.

1900.

Indhold.

	Side.
§ 1. Folkerettens Benævnelse; Begreb; Inddelinger.....	I.
Folkeret; jus gentium; droit des gens. Droit international public; public international Law; S. 2. Folkerettens Begreb og Forhold til Folkemoral; Politik; Comitas gentium; S. 2. Den internationale Privatret; S. 3. Inddeling af Folkeretten i positiv, der igjen kan være almindelig eller partikulær, og naturlig; S. 4. Folkerettens Ejendommelighed overfor andre Retsomraader; S. 4—5.	
§ 2. Folkerettens Forudsætninger	5.
Tilværelsen af en Flerhed af Stater; S. 5; der have naaet det Civilisationstrin, at en Retsbevidsthed gør sig gjældende hos dem i Modsætning til de uciviliserede Samfund. I Forholdet til halv-civiliserede Samfund gjælder dog kun en partikulær Folkeret; S. 6. Til den almindelige Folkerets Udvikling kræves en højere Kultur og et fælles Kulturgrundlag; S. 7; som skaber en gjensidig Ligheds og Sammenhørigheds Følelse mellem Staterne trods alle øvrige Uligheder mellem dem; S. 7—8.	
§ 3. Folkerettens historiske Udvikling	8.
I. I Oldtiden herskede Retløshed mellem Staterne, forsaavidt de ikke vare indtraadte i særlige Forpligtelseshorhold indbyrdes, der bandt dem i Kraft af deres religiøse Bevidsthed; S. 8—9. Denne afgav Grundlaget for Statsforbundene i Hellas og Latium; for jus feciale; for de folkeretlige Sætninger, vi finde anerkjendt i Oldtiden, f. Ex. om Gesandternes Fredhellighed, der var alle Folkeslags fælles Ret; S. 9—10. Paa et lignende Grundlag som Retstilstanden mellem Staterne selv udviklede sig ogsaa en Retstilstand mellem Staterne og de fremmede Undersaatter indenfor dem gennem hospitium; foedera og commercielt Samkvem; S. 10—11; men i Særdeleshed førte dog Erobringer, der forenede flere Nationaliteter i en Stat, til at udvikle en international Ret uafhængig af nationale Sondringer. Den romerske jus gentium var som et Slags Forbillede for Folkeretten, der dog ikke existerede, saalænge det romerske Verdensrige bestod, da de Regler, hvorefter det behandlede fremmede Nationer, ikke vare internationale men romerske Retssætninger; 11—12. II. Udviklingen i Middelalderen. Den kristne Kirke afgav det fælles Kulturgrundlag for Vestevropas kristne Stater, i hvilke ogsaa Stats-	

ordningen udviklede sig væsentlig overensstemmende, medens Handel og Skibsfart endog skabte internationale Retsordninger; S. 12—13; men det pavelige Overherredømme tyngede Staternes Souverænitet; S. 13; det blev imidlertid brudt ved Reformationen, og samtidig bleve de bestaaende Ordninger opløste i mange Retninger og gave Plads for Nydannelser, hvorved samtidig Statsmagtens Souverænitet indadtil fæstnedes; S. 13—14. Udtrykket for Overgangstidens tro- og retløse Politik var Macchiavellismen; S. 12; men et nyt Retssystem skabtes uafhængig af Kirken paa Grundlag af den klassiske Naturret fortrinsvis af protestantiske Forfattere, hvoriblandt Hovedmanden er Hugo Grotius; S. 14—15. I Trediveaars Krigen udkæmpedes Striden mellem det pavelige Overherredømme og de verdslige Magters Souverænitet; og den vestfalske Fred 1648, ved hvilken Hollands og Sveits's Uafhængighed og de tyske Staters folkeretlige Selvstændighed samt alle Staters Ligeberettigelse uden Hensyn til konfessionelle Sondringer trods Pavens Protest anerkjendtes, var det betydningsfulde praktiske Udtryk for den ny europæiske Folkeret; S. 15—16. III. 1648—1815. Det folkeretlige Samfund udvides ved Ruslands Indtræden, og ved de nordamerikanske Koloniers Uafhængigheds Erklæring til et europæisk-amerikansk, medens Polen udslettes som selvstændig Stat. Iøvrigt føres Krige om Overherredømmet til Lands og til Søs og de neutrale Magter slutte sig sammen ved væbnede Neutralitets Akter til Værn mod Englands Overgreb. Slutningen af Perioden efter den franske Revolutions Udbrud optages af Kampene med Frankrig, og den endte med Wienerkongressen 1815; S. 16—17. IV. 1815—1830 Wienerkongressen. Legitimitets- og Interventions Perioden. Monroe-Doktrinen. Grækenlands Uafhængighedserklæring; S. 17—18. V. 1830—1870. Den franske og belgiske Revolution 1830. Ungarns Underkuelse 1849 og det østerrig-ungarske Monarkis Dannelse 1867. Italiens Forening under Huset Savoien. De dansk-tyske Krige. Krigen mellem Østerrig og Preussen; Dannelsen af det nordtyske Forbund og af det tyske Rige efter Krigen mellem Tyskland og Frankrig 1870. Tyrkiets Optagelse i den europæiske Concert. De joniske Øer. Luxemborg. Pariserdeklarationen vedrørende Søkrigsretten. Genferkonventionen; S. 18—20. VI. Tiden efter 1870. Krige; Kongostatens og Japans Optagelse i det folkeretlige Samfund. Internationalt Samarbejde og Tvistigheders Afgjørelse ved Voldgift. Konferencen i Bruxelles 1874. Fredskonferencen i Haag 1899; S. 21—22.

- § 4. Folkerettens Literatur 22.
 Hugo Grotius og hans grundlæggende Værk; S. 22—25. Forholdet mellem jus naturae og jus gentium; R. Zouch, C. Bynkershoek; S. 25. Den naturretlige Skole. S. Puendorf og Chr. Thomasius; S. 26. Den positive Retning. S. Rachel; S. 26. Grotius's System gjenoptages af Chr. Wolff og E. de Vattel; S. 27. Den moderne Opfattelse af Forholdet mellem positiv og naturlig Ret; S. 28. Leibnitz, J. J. Moser. G. F. de Martens. Nyere Litteratur. Kodifikation. Dansk Literatur. Samlinger, Selskaber; S. 29—30.
- § 5. Folkerettens Kilder 31.
 Den positive Rets Kilder. Retssædvaner. Deres Forudsætninger og Betingelser for deres Dannelse. Kjendsgjæringer, hvori Sædvanen lægger sig for Dagen. Udtrykkelig Anerkjendelse af de enkelte Stater i Traktater og statsretlige Bestemmelser. Stiltiende Anerkjendelse ved

konkludente Handlinger; S. 31—35. Traktater. Hovedexemplar paa Vedtagelse af folkeretlige Sætninger. Disse Vedtagelser forbinde kun Deltagerne; S. 35—37. Internationale Anordninger; S. 37—38. Subsidiære Retskilder; S. 38. De positive Vedtagelsers Analogi og Grundsætninger; S. 38—39. Praxis; S. 39. Videnskab S. 39—40.

§ 6. Det folkeretlige Samfunds Medlemmer. Pavens folkeretlige Stilling 40.

Kun Stater ere Medlemmer af det folkeretlige Samfund. Paven dog behandlet i Lighed med Souveræner. Den italienske Garantilov. Konkordater; S. 40—41. Oprørspartier, Handelsselskaber; l'Association internationale du Congo. Uciviliserede og halvciviliserede Samfund. Konsular Jurisdiktion; ophørt i Japan; S. 41—43. Souveræne Stater ere ligeberettigede Medlemmer af Folkeretssamfundet. Enkelte Indskrænkninger i Souveræniteten ikke til Hinder for at være det. Den sydafrikanske Republik; S. 43—44. Staternes enkelte Bestanddele. Østrumelien, Over- og Underordningsforhold mellem Staterne. Saa kaldte halvsuveræne Stater, Vasalstater. Ægypten; S. 45—46. Bulgarien; S. 46—48. Protektorater. Andorra, San Marino. Koloniale Protektorater. Interessessfære. Hinterland. Skytslandets og Lydlandets Forhold; S. 48—51. Statsforbindelser i Modsætning til Enhedsstater. Unioner; Personal og Real Union; S. 51—53. Forbundsstater; Sveits og Nordamerika; S. 54. Det tyske Rige; S. 54—55. Statsforbund. Det tyske Forbund og Sveitserkantonerne i ældre Tid; S. 55. Toldunioner; S. 55. Almindelige Bemærkninger; S. 55—56.

§ 7. Nye Staters Dannelse og Indtrædelse i det folkeretlige Samfund. Staters Forandring og Ophør 56.

Staters Dannelse ved folkeretlige Akter eller uafhængig deraf. Nye Staters Anerkjendelse udtrykkelig eller stiltiende med eller uden Forbehold og Betingelser; S. 56—57. Sondring mellem, om den nye Stats Bestanddele hidtil have staaet udenfor det folkeretlige Samfund, eller de ere udskilte af Stater, der udgjøre Medlemmer deraf. Konfusion af flere Stater eller Opløsning af en Stat i flere Stater; Løsrivelse af Bestanddele fra en bestaaende Stat, der vedbliver at bestaa som saadan; Betingelserne for andre Staters Anerkjendelse af den nye Stat i dette sidste Tilfælde; S. 58. Den ældre og den nye Stats Retsforhold. Berliner Traktatens Bestemmelser om Gyldigheden af Tyrkiets Traktater for Serbien og Rumænien; S. 59—60. Forandringer i Henseende til en bestaaende Stats Navn, Forfatning, Territorium; Overgang af Forpligtelser, hvilende paa de annekterede Territorier. Disses almindelige Retsstilling som Bestanddele af den annekterende Stat; S. 61. Erhvervelsens Fuldbyrkelse; Optionsret for Beboerne; S. 62. Staters og Statsforbindelsers Ophør; S. 62.

§ 8. Staternes Territorium 63.

Dets Grændser; forskellige Arter; Fastsættelses Maader; S. 63—64. Adkomsten til Territoriet; S. 64. Ændringer deri. Erhvervelser ved Kolonisation. Betingelser. Kongoaktens Bestemmelser, Effektivitet og Notifikation; den sidste ogsaa ved Protektoraters Overtagelse. Erhvervelsernes Udstrækning. Interessessfærers Afgrænsninger. Monroe Doktrinen. Koloniernes tidligere Retsstilling; S. 65—67. Erhvervelse ved Overdragelse; Erobring. Akcession; S. 68. Terri-

toriets enkelte Bestanddele; Indsøer; S. 68. Regler vedrørende de sejlbare internationale Floder: Donauflodens; Kongo og Niger; amerikanske Floder; S. 68—71. Suez Kanalen; S. 71—72. Søterritoriet; dets Udstrækning; S. 72—74. Indhave; S. 74. Sunde, Belter; S. 75—76. Østersøen; S. 76; Beringshavet; S. 77. Dardanellerne og Bosporus samt Sorte Havet; S. 77. Bugter; S. 77—78. Havne og Rede; S. 78. Territorialhøjheden; S. 78—79. Indskrænkninger ved fremmede Krigsskibes og Troppeafdelingers Exterritorialitets Ret; S. 79—82; Handelsskibes Retsforhold i fremmede Havne; S. 82. Traktatmæssige Indskrænkninger i Territorialhøjheden ved Besættelses- og Forpagtningsrettigheder. Statsservituter. Neutraltiseringer; S. 83—84. Garantier for Territoriet; S. 84; Retten over Søterritoriet; Forbehold af Inddæmninger; Fiskeri, Kystfart; S. 84—87. Administrativ Raadighed og Jurisdiktion, dog begrændset ved Skibenes Ret til passage inoffensiv; S. 87—89.

§ 9. Det aabne Hav 89.

Anerkjendelse af Havets Frihed. Kyststaters Adgang til at benytte det og Ret til at værne om Havfreden ved Forfølgelse af Søøvere. Skibes Pligt til at tone Flag; Nødvendigheden af at legitimere deres Nationalitet; Legitimationsbetingelser og Maade. Skibsregistreringer for Handelsfartøjer og Fiskefartøjer; S. 89—94. Forpligtelser i Fredstid for Skibe og Retshaandhævelsesmidler overfor dem ifølge Traktat om undersøiske Telegrafkablers Beskyttelse; S. 94. Fiskerikonvention i Vesterhavet og Konvention om Forbud mod Salg af spirituøse Drikke til Fiskerfartøjer i Vesterhavet; S. 94—95; samt Konvention om Foranstaltninger mod Slavehandel i Afrika; S. 95—96. Forpligtelser og Retshaandhævelsesmidler i Krigstid; S. 96—97.

§ 10. Staternes Befolkning 97.

De kristne Stater kjende ikke Slaveri; S. 97. Sondringen mellem Statsborgere og Fremmede. Statsborgerbegrebets senere Fremkomst. Erhvervsmaade. Fødsel; Ægteskab; Naturalisation; Konflikter og deres Afværgelse; Bankroft Traktater; S. 98—100. Statsborgerrets Fortabelse i Tilfælde, hvor ingen ny Statsborgerret er erhvervet; S. 100—102. Fremmedes Retsforhold; Forskjel, eftersom de ere Statsborgere i en anden Stat, eller ikke; S. 102—103. Udvandring; Afdragsret; S. 103. Fremmedes Indvandringsret; Skibbrudne; Havarister. Hjemsendelse af Matroser. Udvisningsret; S. 104—105. Fremmedes Retsbeskyttelse under Opholdet i Landet; Retsstilling i offentligretlig Henseende. Mestbegunstigelses Klausul; S. 105—107. Traktatmæssige Bestemmelser angaaende private Retsforhold; for juridiske Personer og fysiske Personer; Behandling efter jus originis eller jus domicilii; Adgang til Retshjælp; S. 108—109. Fremmedes Underkastelse under den fremmede Stats ved Siden af deres egen Stats Lovgivning; deres Udlevering; S. 109; Beskyttelse mod Forurettelser i Landet lige med Statens egne Borgere; S. 110—111. Fremmede Staters Adgang til at intervenere for Retsnegtelser; Repræsalier; S. 111—112; Statens folkeretlige Ansvar for sine Embedsmænd og for sin Lovgivning; S. 113—114.

§ 11. Staternes Forfatning 115.

En Stats Regering kan provisorisk eksistere uden Forfatning i Kraft af Statsmagtens virkelige Ihændehavelse; S. 115. Tvivl, om denne Be-

tingelse foreligger; Don Miguel. Regelmæssig bestemmes den ved Statens Forfatning; S. 116. Fremmede Stater maa kun forhandle med Regeringen, ikke understøtte Oprørere; Brud paa denne Forpligtelse; Prøjsen; Nordamerika; derimod ikke Stormagternes Understøttelse af Belgiens Rejsning; S. 116—117; Undtagelse fra denne Regel overfor Tyrkiet; S. 118—119. Understøttelse af den forfatningsmæssige Regering formelt beføjet; S. 119—120, men reelt utilladelig, hvor ikke Statens egne traktatmæssige Rettigheder ere krænkede; S. 120; saasom hvor Forfatningen er traktatmæssig ordnet; S. 121. Forfatningsforandringer notificeres, ændre ikke Statens Retsforhold; S. 122. Forfatningen er bestemmende for, hvem den kan forpligte Staten ved Overenskomster, ikke ved Magtudøvelse, ved hvilken det kommer an paa Statsmagts virkelige Indehavelse; S. 122—123. Forfatningsforskellighedernes Indflydelse paa Staternes Retsstilling; S. 123.

§ 12. Staternes Souverænitet..... 124.

Folkeretlig Betydning; almindelig Udstrækning; Virkninger. Handlefrihed i indre Anliggender. Grændser derfor overfor fremmede Stater og deres Myndigheder samt deres Undersaatter; S. 124. Disses almindelige Retskrav. Forhold i uciviliserede og halvciviliserede Stater; S. 124—125. Afgrændsninger af de enkelte Staters Lovgivningers Virkekreds. Den internationale Privatrets Oprindelse og Væsen; S. 125. Grændser for fremmed Rets Anvendelse indenfor Staten; S. 126. Forskjel i den private Rets Grundsætninger; S. 126. Vedtagelser mellem Staterne; Konferencer i Haag; S. 127. Konventioner om Beskyttelse for den ideelle Produktion. Næringsrettigheder; S. 127. Civilprocessuelle Regler. Værnetings- og Stævningsreglers Forskellighed; S. 128. Retsvirkningen af fremmede Domstoles Afgørelse; S. 129. Konkurs- og Skiftebehandlinger; S. 130. Strafferetsmyndighedens Grændse. Forbryderes Udlevering; S. 130—133. Finansiell Forvaltning. Traktatmæssig Kontrol med forskellige Staters Finansforvaltning; S. 133—134. Retsfølgninger mod Statskassen; S. 134—135. Kirkelig Forvaltning; S. 136. Kommunikationsvæsen; Mynt, Maal og Vægt; Politi; Sundhedsvæsen; S. 136. Militærforvaltning; S. 136—137. Udenrigske Anliggender. Udvidelsesret; S. 137. Ligevægtssystemet; S. 138—139. Ret til at slutte Traktater. Neutraliserede Stater; S. 139—140.

§ 13. Staternes indbyrdes Forhold 140.

Ret til Fred; Agtelse; Høflighed; S. 140—141. Rang; S. 141. Vaaben og Flag; retlig Lighed; Forskjel i Magt. Stormagterne. Den regelmæssige Intervention i Tyrkiets og andre Balkanstaters Anliggender; S. 142—143. Nordamerikas Stilling; S. 144.

§ 14. Staternes Repræsentation i folkeretlige Forhold..... 144.

Suverænerne; deres Titulaturer; repræsentere Staterne udadtil; hvorvidt underkastede fremmed Jurisdiktion. Exterritorialitetsret og Inviolabilitet; S. 145—146; Præsidenter. Hofetiquette. Familiepagter. Notifikation af Souveræn- eller Præsident-Skifte; S. 146—147. Forhandlinger mellem Souveræner indbyrdes; med Gesandter; S. 147—148. Udenrigsministeren; S. 148; Gesandters Opkomst. Gesandtskabsret; S. 149—150. Hvad forstås ved Gesandter? S. 150—152. Udnævnelsesretten; S. 152. Modtagelsespligt. Kvalifikationer. Rang. Corps diplomatique; S. 152—154. Gesandters Legitimations Papirer; Modtagelse af Souverænen. Gesandtskabs Personellet;

S. 154. Gesandters og Gesandtskabs Personellets Retsstilling. Fri- tagelse for Statens Jurisdiktion; administrativ og judicial, civil og criminel; S. 154—158. Repressive Midler mod Gesandterne; S. 158—159; Gesandters Asylret. Kvarterfrihed; S. 156—161. Invio- labilitet; S. 161; Afgiftfriheder; S. 161—162. Gesandters Hverv; forhandle gennem Udenrigsministeren. Forhandlings Form. Noter; Meddelelser til Parlamenterne; S. 162—164. Ophør af Gesandt- skabet; S. 164.

- § 15. Staternes Repræsentation i folkeretlige Forhold. Slut-
ning 165.
Konsuler. Sondringer mellem dem; S. 165. Ansættelse. Exe-
kvatur; S. 166. Forrettigheder; S. 166—168. Forretninger 1)
Jurisdiktions Konsulers Opkomst og Bevarelse i Orienten. Kapi-
tulationer; Konsularjurisdiktion i Tyrkiet; Tripolis. Marokko; S.
172. Zanzibar; blandede Domstole i Ægypten. Konsular Juris-
diktion i Persien, Siam, Kina, Korea; opgivet i Japan; S. 168—
173. 2) almindelige Konsuler ere kommercielle Agenter, beskikkede
for et vist territorielt Omraade, forhandle derfor regelmæssig ikke
direkte med Regeringen, men gennem Gesandterne eller med lo-
kale Myndigheder; varetage Statens Interesser i Henseende til
Handel og Søfart og tage sig af dens Undersaatter indenfor deres
Distrikt, saalangt Love og Traktater hjemle; S. 173—176; Agents
diplomatiques; S. 176. Delegerede til Konferencer; Medlemmer af
internationale Kommissioner; Grændseembedsmænd. Samtlige disse
Funktionernes folkeretlige Beskyttelse; S. 176—177
- § 16. Internationale Repræsentationer..... 177.
Forhandlende; Kongresser og Konferencer; historiske Eksempler;
deres forskellige Art og Formaal; S. 178—179. Staternes Repræsen-
tation; præliminære Forhandlinger om, hvem der skal indbydes;
Tid; Sted; Dagsorden; Ret til at deltage; S. 180—181. Forhand-
lingsmaade; Afstemning; Protokollering. Beslutningernes Vedtagelse
og Udfærdigelse; Ratifikation; Adgang til Tiltrædelse; S. 181—183.
Forvaltende Myndigheder. Kommissioner. Donaukommissionen og
Kongo Skibsfarts Kommissionen. Suez Kanal Kommissionen. Inter-
nationale Sundheds Raad. Statsgjældskommissioner. Bureauer. De inter-
nationale Telegraf-, Post- og Jærnbane-Bureauer. De internationale
Bureauer for Maal og Vægt og for Offentliggørelse af Toldtariffer.
Bureau international maritime og Bureauet for den industrielle og
literære Ejendomsret. Som internationale Domstole mærkes de blandede
Domstole i Ægypten og den internationale Voldgifts Domstol i La
Haye; S. 183—187.
- § 17. Internationale Overenskomster..... 187.
Benævnelser. Parterne. Deres Habilitet. Den til Afslutningen
kompetente Myndighed. Delegation af Myndigheden. Forberedelse
og Afslutning. Skriftlig Form; Sprog; S. 187—190. Ratifi-
kation. Dens Betydning; fra hvilket Tidspunkt den ratificerede
Traktat gjælder; S. 191—193. Affattelses Maade. Ugyldigheds
Grunde. Fortolkning; S. 193—195. Retsvirkning. Fuldbyrkelse.
Repræsentationers Forpligtelse i saa Henseende. Sikkerheds-
midler; S. 195—197. Ophørsgrunde; En oprindelig sat Begrænsning;
Opsigelse. Misligholdelse. Bristende Forudsætninger. Krigs Udbrud;
S. 197—200. Sondring mellem Traktater efter deres Indhold,
personelle og reelle; S. 200—201. De sidste kunne opstille Rets-

normer eller Retsvedtægter; S. 201; eller ordne Retsforhold. Blandt disse sondres mellem præliminære og endelige; S. 201; hvilke sidste kunne være retsafsluttende eller retsfuldbyrdende og retsafgjørende; S. 201—203, i Modsætning til de retsstiftende. Disse kunne atter være politiske eller upolitiske. Til de første høre 1) Konstitutive Traktater; S. 203. 2) Alliancer; S. 203—207. 3) Garanti-traktater; S. 207—211. 4) Neutraliserings Traktater; S. 211—213. Til de upolitiske høre Traktater angaaende Fred og Venskab mellem Stater og deres Undersaatter; Venskabs og Handelstraktater, eller i den moderne Tid fortrinsvis Handels Traktater; S. 213—214. Disses Indhold; almindelige Bestemmelser om Undersaatternes Retsforhold; S. 214—215; deres Behandling lig med Indfødte; eller lig med den mest begunstigede Nation eller med begge i alle eller i visse Retninger, navnlig i Henseende til Toldbehandling og Skibsfart; de herhenhørende Bestemmelser i danske Traktater; S. 214—218; Overenskomster om gensidig Anerkendelse af Skibsmaal og andre Søfarten vedrørende Forhold; S. 218—219; Clausula compromissoria. Opsigelsesret; S. 219. Mønt-, Maal- og Vægtkonventioner; S. 220. Telegraf- og Telefon-, Post- og Jærnbane Konventioner; S. 220—223; Sundheds-Konventioner; S. 223. Konventioner vedrørende den internationale Privatret; 223—25. Fuldbyrdelse af fremmede civile Retskjendelser m. fl.; S. 225. Traktater om Udlevering af Forbrydere; S. 225—235; og Modtagelse af dem samt af Løsgjængere og trængende Personer; S. 235; Karteller om Udlevering af Desertører og bortrømte Matroser; S. 235; om Retsshaandhævelse for traktatstridig Opførsel paa aabent Hav; S. 236.

§ 18. Folkeretsbrud 237.

Mod hvem Ansvar paa Statens Vegne gjøres gjældende. Staten staar til Ansvar for sin Lovgivnings Folkeretmæssighed og for Regeringens og Repræsentationens folkeretmæssige Handlen; S. 236—237. Ansvar for underordnede Forvaltnings Organer; 237—238; for Domstolenes Afgørelser; S. 238; for private Borgeres Handlen; S. 238. Ansvarsfriheds Grunde; S. 238—241. Folkeretsbrudets Objekter; S. 238—239. Statens Pligt til at yde den krænkede Stat Oprejsning; S. 239; Erstatningspligt for Krænkelser af fremmede Undersaatters statsretlige og traktatmæssige Rettigheder; S. 239—242.

§ 19. Stridigheder mellem Staterne og deres Afgjørelsesmaade 242.

I Mangel af Domstole blive folkeretlige Tvistigheder at afgøre af Staterne selv ved Overenskomst eller ved Magtanvendelse, navnlig Krig. Bestræbelser for at afværge denne sidste; S. 242—243. Grunden til, at det ikke lykkes. Krigens forskellige Formaal som Retshaandhævelsesshandling og som Middel til at fremkalde en Forandring i den bestaaende Tilstand mellem Staterne; S. 243—244.

§ 20. Fredelige Afgjørelsesmidler

1) Forhandlinger mellem Parterne; S. 244—245. 2) bona officia og Mægling; S. 245—248. 3) Voldgift; S. 248. Dens Anvendelse i Fortid og Nutid; S. 249. Bestræbelser for dens Vedtagelse som obligatorisk. Omraadet for dens mulige Anvendelighed; S. 248—251. Overenskomst om Voldgivelse. Voldgiftsmænd og Voldgiftskommissioner; S. 251—252. Haager Konferencens Bestemmelse om Indførelse af en permanent Voldgiftsdomstol; S. 252—254.

§ 21. Folkeretlige Tvangsmidler..... 254.

Retorsion falder udenfor S. 254; ensidede Tvangsmidler. Nødværge

Handlinger; S. 255. Repressalier. S. 255—256; Embargo. S. 256—257. Arrêt de Prince; S. 257. Droit d'angarie; S. 257—258. Fredsblokade; S. 258—259.

§ 22. Krig 259.

Krigens Væsen og Formaal; S. 259—260. Kun Stater kunne føre Krig. Hvorvidt halvsuveræne Stater? og Statsforbindelser? Oprørs-partier kunne anerkendes som krigsførende Magter. Betingelser derfor; S. 260—262. Allierede Magter; S. 262—263. Krigens Udbrud; Krigserklæring. Udtrykkelig Krigserklæring ikke nødvendig. Ultimatum. Hvilken Statsmyndighed kan erklære Krig? S. 263—265. Krigens Virkninger. Afbrydelse af den diplomatiske Forbindelse. Behandling af den fjendtlige Stats Undersaatter. Virkning paa tidligere afsluttede Traktater. Kundgørelser til Undersaatterne. Notifikation til nevtrale Magter. Nevtralitets Erklæringer. Krigsretten; S. 265—266.

§ 23. Krigens Retsvirkninger i Forholdet mellem de krigsførende Magter 266.

Krigen skaber ikke Retløshed men en ny Retstilstand. Krigsretten først og fortrinsvis behandlet af Forfatterne; Vedtægter om enkelte Forhold i Traktaterne. Almindelig Formulering i Konferencer i Bruxelles og La Haye. Pariser Deklaration 1856; S. 266—269. Grundlaget for Krigsretten; Jean Jacques Rousseaus Sætning. Krigen føres mellem Staterne. Krigsskuepladsen; neutraltiserede Stater. Krigsmagten er den væbnede Magt til Lands og til Vands. De civile Borgeres Retsstilling. Privat Ejendoms forskellige Behandling til Lands og til Vands; 269—270. Den væbnede Magts Bestanddele til Lands og til Vands; mod hvem Fjendtligheder kunne øves; S. 270—276. Kampmidler; S. 276—278. Spioner. Bærere af Depecher. Luftskippere; S. 278—279. Syge og Saaredes Behandling. Genfer Konventionen 1864 og Konventionen i La Haye 1899; S. 279—282. Krigsfanger og deres Behandling. Konventionen i La Haye 1899; S. 283—284. Parlamentærer; S. 284—285. Overenskomster under Krigen. Vaabenhvile og Vaabenstilstand; S. 285—290. Kapitulationer; S. 290—291. Sauf-conduits. Licences; S. 291—292. Okkupation af fjendtligt Territorium. Den okkuperende Magts krigsretlige Beføjelser i Henseende til Personer; offentlig og privat, nevtral og fjendtlig Gods. Raadigheden over Statens faste Ejendomme. Oppebørsler af Skatter; Rekvisition af Naturalydelser; S. 292—302.

§ 24. Retsforholdet mellem krigsførende og nevtrale Magter 302.

Nevtralitet. Benævnelsens Opkomst. Neutralitetens Væsen og Forudsætninger. Traktatmæssig Nevtralitet. Ufuldkommen Nevtralitet, et forældet Begreb. Velvillig Nevtralitet; S. 302—304. Forholdet mellem nevtrale og krigsførende Stater. Behandling af fjendtlige Tropper paa nevtralt Territorium. Fjendtligheder maa ikke øves paa nevtralt Søterritorium. Det nevtrale Territorium maa ikke være militært Udgangspunkt, Udrustnings eller Forsynings Sted. Statens Pligt til at føre Tilsyn med Undersaatternes Ydelser til de krigsførende Magter. Traktat med England 4 Juli 1780; Washington Rules. Nevtral Territorium maa ikke benyttes som Færdselsvej for krigsførende Magter. Befordringer derigennem til dem af Personer og Ting, Breve og Telegrammer. Udbud i nevtrale Stater af Statslaan til krigsførende Magter; S. 304—311.

§ 25. De nevtrale Staters Undersaatters Retsforhold overfor de krigsførende Magter 311.

Hvilke Personer ere nevtrale Undersaatter; S. 311—312. Almindelig Norm for deres Retsforhold; S. 312. Den nevtrale Skibsfart. Hvilke Skibe ere nevtrale? Danske Traktater; S. 312—315. Historiske Konflikter paa Skibsfartens Omraade. Nevtralitets Akten 1780 og Pariser Deklarationen 1856. Almindelig Sejladsfrihed. Indskrænkninger i Farten mellem fjendtlige Havne; S. 315—317. Befordring af fjendtlig Gods. Hvilket Gods er fjendtlig? Reglen i Consolato del mare. Opkomst af Reglen: frit Skib, frit Gods. Den væbnede Nevtralitets Akts Anerkendelse af Reglen 1780. Dens senere Skjæbne indtil Pariser Deklarationen 16 Apr 1856; S. 317—321. Nevtralt Gods i fjendtlig Skib; 321—322. Krigskontrabande. Traktatmæssige Afgrænsninger deraf; S. 323—324. Almindelig folkeretlig Begreb derom. Contrahende de guerre par destination; S. 328; par nature; absolue; relative ou conditionnelle; accidentelle; S. 324—329. Bestemmelsesstedet maa være det fjendtlige Land; S. 329. Reglen om continous Voyage; S. 330. Retsfølgen af at befordre Krigskontrabande; S. 330—331. Nevtralitetsstridige Transporter; S. 331—333. Virkning af Tvang og Svig, vist mod Skippere; S. 333. Undersøiske Telegrafkablers Behandling i Krigstid; S. 333—334. Blokade; S. 334. Forhold til Belejring; S. 334. Det første Blokadereglement 1630; S. 335. Gjenstand; S. 334. Kyststrækninger; Floder; S. 335. Effektivitet. Historisk Udvikling. Nevtralitets Akten 1780; Pariser Deklarationen 1856; S. 335—337. Afspærringsmidler; S. 337—338. Notifikation ad diplomatisk Vej; dens retslige Betydning; S. 338—340. Speciel Notifikation, hvor en almindelig Notifikation er sket, og hvor den ikke er sket; S. 340—341. Notifikation i Havnen; S. 342. Betingelserne for Blokades gyldige Vedvaren. Effektiviteten; S. 343—344. Blokadebrud; hvornaar det foreligger. Sondring mellem den engelsk-nordamerikanske og anden Retspraxis; S. 344—347. Reglen om continous voyage anvendt paa Blokadebrud; S. 347—348. Retsfølge af Blokadebrud; S. 349.

§ 26. Om Handelsskibes Visitation, Anholdelse og Prisdømmelse af en krigsførende Magt..... 349.

Retten til Visitation; dens Begrundelse; S. 349—350; af hvem og hvor kan den øves? hvorvidt overfor konvoyerede Skibe; Maaden, hvorpaa den iværksættes; S. 349—352; droit d'arrêt. Undersøgelse af Skibspapirerne; droit de visite; af Skib og Ladning; droit de recherche; Iværksættelsesmaade; S. 352—353. Anholdelses Grunde; S. 353—354. Opbringelse; Gjenopbringelse; S. 354—355; Opbringerens Pligter; S. 355. Reglen om, at Opbringelsens Gyldighed skal afgjøres ved Retten; S. 355—357; Undtagelser fra denne Regel og fra Reglen om, at Skib og Ladning skal forblive in statu quo, indtil Dommen falder; S. 357—358. Priseretter, deres Ordning; Myndigheds Omraade; Procesmaade; Bevisregler; S. 358—361. Misligheder ved Priseretternes Afgjørelser. Retsmidler derimod; S. 361—362. Fredsslutningen bevirker Opbringelsens Opbør, men Priseretterne kunne vedblivende paakjende tidligere Opbringelsers Gyldighed. Fredstraktaters Bestemmelse om tidligere stedfundne Opbringelser og Kondemnationer samt Erstatningspligt for dem; S. 362.

§ 27. Krigens Ophør. Fred 363.

Ophørsmaader ved 1) den ene krigsførende Stats Erobring af den anden; 2) ved Fjendtlighedernes Ophør fra begge Sider; S. 363; 3) Fredsslutning; Beføjelse dertil; hvor Magter ere allierede; S. 363—364; Fredsforhandlinger; S. 364; Vaabenstilstands- og Fredspræliminærerne; S. 364—365. Tredjemagts Medvirken; S. 365; Præliminærerens Indhold og Betydning; S. 365. Endelig Fredsslutning; Tredjemagts Mægling og Intervention; 366; Fredstraktatens Affattelsesmaade; S. 366—367; Almindelige Bestemmelser; Fredstilstand skal indtræde; Fremhævelse af enkelte delvis forældede Virkninger heraf; S. 367—368. Ældre Traktaters Gjenindtræden i deres Gyldighed; S. 368—369. Amnesti. Territoriale Afstaaelser: Norges Riges Afstaaelse i 1814 intet Folkeretsbrud; S. 371—372. Krigsomkostninger; S. 373. Garantibestemmelser; S. 374. Andre Vedtagelser S. 374. Forbehold af andre Magters Tiltrædelse. Ratifikation. Retstilstand efter Fredstraktatens Fuldbordelse. Postliminium; S. 374—375.

Ændringer og Tilføjelser 376.